# DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

6. december 2001 *

I sag C-148/00,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** først ved S. Dragone og F.P. Ruggeri Laderchi, derefter ved S. Dragone og L. Visaggio, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

**Den Italienske Republik** ved U. Leanza, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. De Bellis, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: italiensk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til EF-traktaten og til:

— Rådets direktiv 97/41/EF af 25. juni 1997 om ændring af direktiv 76/895/EØF, 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester på og i henholdsvis frugt og grøntsager, korn, levnedsmidler af animalsk oprindelse og visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager (EFT L 184, s. 33)

— Rådets direktiv 97/76/EF af 16. december 1997 om ændring af direktiv 77/99/EØF og 72/462/EØF med hensyn til reglerne for hakket kød, tilberedt kød og visse produkter af animalsk oprindelse (EFT 1998 L 10, s. 25)

— Kommissionens direktiv 98/51/EF af 9. juli 1998 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 95/69/EF om betingelser og bestemmelser for godkendelse og registrering af visse foderstofvirksomheder og mellemhandlere (EFT L 208, s. 43),

idet den ikke har vedtaget og under alle omstændigheder ikke har meddelt Kommissionen de nødvendige love eller administrative bestemmelser for at efterkomme direktiverne,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, S. von Bahr, og dommerne A. La Pergola og C.W.A. Timmermans (refererende dommer),

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. september 2001,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 18. april 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til artikel 226 EF

anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til EF-traktaten og til:

— Rådets direktiv 97/41/EF af 25. juni 1997 om ændring af direktiv 76/895/EØF, 86/362/EØF, 86/363/EØF og 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester på og i henholdsvis frugt og grøntsager, korn, levnedsmidler af animalsk oprindelse og visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager (EFT L 184, s. 33)

— Rådets direktiv 97/76/EF af 16. december 1997 om ændring af direktiv 77/99/EØF og 72/462/EØF med hensyn til reglerne for hakket kød, tilberedt kød og visse produkter af animalsk oprindelse (EFT 1998 L 10, s. 25)

— Kommissionens direktiv 98/51/EF af 9. juli 1998 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 95/69/EF om betingelser og bestemmelser for godkendelse og registrering af visse foderstofvirksomheder og mellemhandlere (EFT L 208, s. 43),

idet den ikke har vedtaget og under alle omstændigheder ikke har meddelt Kommissionen de nødvendige love eller administrative bestemmelser for at efterkomme direktiverne.

## Fællesskabslovgivningen

2 I henhold til artikel 5, stk. 1, i direktiv 97/41, artikel 4, stk. 1, første afsnit, i direktiv 97/76, og artikel 10, stk. 1, første afsnit, i direktiv 98/51 skulle medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme hvert af direktiverne senest den 31. december 1998.

## Den administrative procedure

3 Kommissionen fandt, at direktiv 97/41, 97/76 og 98/51 ikke var blevet gennemført i italiensk ret inden for den fastsatte frist, og at den under alle omstændigheder ikke var blevet underrettet om gennemførelsesforanstaltninger, og indledte derfor traktatbrudsproceduren. Efter at Kommissionen havde tilstillet Den Italienske Republik en åbningsskrivelse fremsatte den den 14. juli 1999 en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede medlemsstaten til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktiverne inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse. Da Den Italienske Republik ikke efterkom den begrundede udtalelse, har Kommissionen anlagt denne sag.

## Parternes argumenter

4 Den Italienske Republik har i svarskriftet anerkendt, at ovenfor nævnte direktiver ikke var blevet gennemført i italiensk ret inden for den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse.

5 Den Italienske Republik har imidlertid anført, at gennemførelsen af direktiv 97/41 og 97/76 har fundet sted efter udløbet af fristen, og har givet meddelelse om det ministerielle dekret og om lovdekretet, hvorved disse direktiver er gennemført. For så vidt angår direktiv 98/51 har den anført, at vedtagelsesproceduren for det ministerielle dekret, der skal gennemføre direktiv 98/51 i italiensk ret, er ved at være afsluttet.

6 Kommissionen har på dette grundlag efter afslutningen af den skriftlige forhandling hævet den del af sagen, der vedrører den manglende gennemførelse af direktiv 97/41 og 97/76. Den har derimod opretholdt den del af sagen, der vedrører den manglende gennemførelse af direktiv 98/51.

## Domstolens bemærkninger

7 For så vidt angår gennemførelsen af direktiv 98/51 bemærkes, at det følger af fast praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og at ændringer af forholdene i tiden derefter ikke kan tages i betragtning af Domstolen (jf. bl.a. dom af 15.3.2001, sag C-147/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2387, præmis 26).

8 Det er imidlertid i denne sag ubestridt, at gennemførelsen af direktiv 98/51 ikke har fundet sted inden for den frist, der er fastsat i den begrundede udtalelse. Kommissionens påstand må derfor tages til følge.

9 Det må således fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til direktiv 98/51, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love eller administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.

## Sagens omkostninger

10 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger, for så vidt sagen angår direktiv 98/51.

11 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 5, første afsnit, kan det på begæring af den hævende part bestemmes, at den anden part skal betale sagens omkostninger, hvis dette findes berettiget som følge af denne parts forhold. Når henses til, at Den Italienske Republik først efter, at der blev anlagt sag, har givet meddelelse om de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 97/41 og 97/76, findes den at burde bære omkostningerne, for så vidt sagen angår disse direktiver.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

1) **Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til Kommissionens direktiv 98/51/EF af 9. juli 1998 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets direktiv 95/69/EF om betingelser og bestemmelser for godkendelse og registrering af visse foderstofvirksomheder og mellemhandlere, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love eller administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.**

2) **Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

von Bahr La Pergola Timmermans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. december 2001.

R. Grass S. von Bahr

Justitssekretær Formand for Fjerde Afdeling